

DOCUMENT
BASE PER A LA
PARTICIPACIÓ

ÉSNA
TURA

Estratègia del patrimoni natural
i la biodiversitat de Catalunya



Generalitat
de Catalunya

1. Per què Catalunya necessita aquesta Estratègia?	3
2. Antecedents	4
3. A quins mandats es vincula l'Estratègia?	5
4. Què s'espera de l'Estratègia?	10
5. Contingut de l'Estratègia	11
6. El procés participatiu	13
7. Referents	16

Annex

1. Per què Catalunya necessita aquesta Estratègia?

Catalunya, com la majoria dels països i regions del món, ha de fer front a la pèrdua de biodiversitat i patrimoni natural característica de les darreres dècades. Una pèrdua que es deu sobretot a les pressions inherents al nostre sistema econòmic i social, i agreujada pels efectes del canvi climàtic que ja comencen a ser perceptibles al nostre país. L'Estratègia es planteja per fer front a aquesta pèrdua i gestionar adequadament la biodiversitat i el patrimoni natural, com a font imbescanviable de benestar humà i com a riquesa intrínseca del país. Frenar la pèrdua de biodiversitat és una necessitat global.

La biodiversitat és un terme científic que engloba totes les formes de vida de la Terra. El patrimoni natural és el conjunt d'elements, processos i àmbits amb valor ecològic, ambiental, científic, paisatgístic o cultural reconegut –i que són font de diversitat biològica i geològica. Com que les formes de vida són inseparables de l'entorn físic que habiten, modifiquen i aprofiten, una definició àmplia de 'patrimoni natural' inclou la biodiversitat.

Catalunya fa més de 30 anys que va començar a desenvolupar polítiques actives de conservació de la natura per protegir, conservar i recuperar el seu patrimoni natural. Durant aquest temps s'ha avançat molt i s'han aconseguit fites importants com, per exemple, el desenvolupament d'un extens sistema d'àrees protegides que garanteixen la protecció ambiental de més del 30% del territori català; la recuperació d'algunes espècies emblemàtiques extintes a Catalunya com l'ós bru, o d'altres en greu perill d'extinció com el trençalòs; o la implantació de la custòdia del territori com a mecanisme de governança compartida del patrimoni natural amb la resta de la societat.

L'Estratègia s'emmarca en un escenari de canvi climàtic en què ja s'han observat impactes sobre la biodiversitat. D'acord amb el Tercer Informe del Canvi Climàtic a Catalunya (2017) hi ha evidències que van des de canvis genètics i epigenètics a canvis en el metabolisme dels organismes, la demografia de les poblacions vegetals i animals, composició de les comunitats i l'estructura i funcionament dels ecosistemes.

No obstant aquests i altres avenços, diversos indicadors ens alerten que l'estat de conservació d'alguns components del nostre patrimoni natural continua empitjorant o es troba en un alt risc d'amenaça. Algunes iniciatives, com l'Estratègia de flora amenaçada de Catalunya, impulsada per l'administració i consensuada a la Comissió Assessora de Flora de Catalunya no s'ha arribat a aprovar. Tampoc no disposem, hores d'ara, d'un guió propi adaptat a la realitat catalana, que marqui el camí que hem de seguir de forma estructurada i amb una escala de prioritats. Ens cal incrementar l'impacte de les polítiques de conservació de la natura, avançant amb més decisió en la protecció i restauració funcional de la biodiversitat i el patrimoni natural, i també reorientant algunes de les accions que ja es duen a terme. Hem d'aconseguir aplicar nova i millor informació científica, reforçar l'acció de govern amb més recursos i obrir noves línies de treball en matèria de conservació per obtenir més i millors resultats en el repte d'aturar la pèrdua de biodiversitat, posant en valor cada cop més el nostre patrimoni natural.

Sabem que conservar el patrimoni natural i la biodiversitat ens aporta beneficis socials i econòmics. Per posar un exemple, a Europa, la pol·linització de conreus s'estima que val 14 bilions d'euros, i es calcula que les zones humides aporten serveis per valor de 6 bilions d'euros anuals. Es tracta de beneficis que rebem a canvi d'unes inversions mínimes. A Catalunya sabem que cada euro invertit en espais naturals d'especial protecció té un retorn econòmic i social de més de 8 euros.

És en aquest escenari en el qual s'emmarca la necessitat de disposar d'una **Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat** que sigui el full de ruta del Govern de la Generalitat en matèria de conservació de la natura per als propers anys, del 2017 fins al 2030, i que ens permeti ser més eficients i eficaços en el compliment dels objectius mundials de conservació. Per tot això, es preveu aprovar l'Estratègia per Acord de Govern.

Tot i plantejar-la inicialment com a full de ruta, l'Estratègia pretén ser, alhora, un document de referència inspirador per a tots els actors públics i privats de Catalunya, que acabi promovent l'acció conjunta de tota la societat a favor de la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

2. Antecedents

Una Resolució del Parlament de Catalunya de **1997** instava la Generalitat a elaborar una estratègia de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

L'any **2000** la Institució Catalana d'Història Natural elabora una proposta [d'Estratègia per a l'ús i conservació de la diversitat biològica](#).

L'any **2007**, l'aleshores Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya va encarregar diversos treballs de diagnòstic de l'estat de la conservació de la biodiversitat a Catalunya, dels quals va sortir un primer esborrany d'estratègia de biodiversitat, acompanyat d'un pla d'acció de gairebé 300 accions.

Aquesta proposta fou revisada a fons el **2008**, i contrastada amb els plans, les estratègies i els estudis locals i internacionals més rellevants en la matèria fins el moment. L'Estratègia s'organitzava en 4 eixos i 22 objectius.

Eixos temàtics de l'esborrany d'Estratègia Catalana per a la Biodiversitat (2008)

Eix 1. Coneixements sobre la diversitat biològica i avaluació i seguiment dels seus components

Eix 2. Conservació de la diversitat biològica

Eix 3. Ús sostenible de la diversitat biològica

Eix 4. Marc legal, administratiu, econòmic i social amb incidència sobre la diversitat biològica

Durant l'elaboració de l'avantprojecte de Llei de la biodiversitat i el patrimoni natural, i en el marc del Pla interdepartamental de participació ciutadana 2008-2010, elaborat per Govern de la Generalitat l'any **2009**, es van fer 4 sessions

de debat¹, a diferents llocs de Catalunya, per discutir aspectes clau de l'avantprojecte de Llei, i de l'estratègia de biodiversitat que preveia.

A l'abril de **2010**, es va treure a informació pública [l'avantprojecte de Llei](#) de la biodiversitat i el patrimoni natural, que preveia l'aprovació d'una estratègia de biodiversitat de Catalunya.

3. A quins mandats es vincula l'Estratègia?

3.1 Àmbit internacional

Hi ha dos documents que recullen la necessitat d'elaborar estratègies nacionals de conservació de la biodiversitat, tots dos relacionats amb el Conveni de Diversitat Biològica (CBD) de Nacions Unides adoptat el 1992 a la Cimera de Río, avui ratificat per 193 països:

Pla estratègic 2011-2020 del CBD i Objectius d'Aichi

Marc d'acció adoptat a la Cimera de 2010 de la COP del CBD per salvaguardar la biodiversitat i millorar els beneficis que té sobre la societat. Conté 20 fites agrupades en 5 objectius estratègics (els Objectius d'Aichi)

Estratègia de la UE sobre la Biodiversitat fins 2020

Estratègia adoptada per la UE en consonància amb el Pla d'Acció del CBD i els Objectius d'Aichi per aturar la pèrdua de biodiversitat. Es basa en 6 objectius principals

D'acord amb el [Pla estratègic 2011-2020](#), les estratègies nacionals de biodiversitat han d'incidir transversalment en l'acció de govern dels països, perquè les causes subjacents a la pèrdua de biodiversitat només es poden resoldre incorporant la conservació de la biodiversitat en les polítiques de govern i en la societat. El Pla estratègic 2011-2020 agrupa les 20 fites d'Aichi sota 5 objectius estratègics:

Objectius estratègics del Pla estratègic 2011-2020 del CBD

A/ Abordar les causes subjacents de la pèrdua de biodiversitat biològica, incorporant-la en tots els àmbits governamentals i de la societat (fites 1 a 4)

B/ Reduir les pressions directes sobre la diversitat biològica i promoure l'ús sostenible dels recursos naturals (fites 5 a 10)

C/ Millorar l'estat de la diversitat biològica salvaguardant els ecosistemes, les espècies i la diversitat genètica (fites 11 a 13)

D/: Augmentar per a tothom els beneficis de la diversitat biològica i els serveis dels ecosistemes (fites 14 a 16)

E/ Garantir l'aplicació del Pla mitjançant la planificació participativa, la gestió dels coneixements i la creació de capacitat (fites 17 a 20)

1

http://territori.gencat.cat/web/.content/home/01_departament/atencio_a_la_ciutadania/participacio_ciutadana/Processos_Finalitzats/llei_biodiv/sessio1_implicacio_social_girona_acta_vdef.pdf
http://territori.gencat.cat/web/.content/home/01_departament/atencio_a_la_ciutadania/participacio_ciutadana/Processos_Finalitzats/llei_biodiv/sessio2_politiques_sectorials_manresa_acta_vdef.pdf
http://territori.gencat.cat/web/.content/home/01_departament/atencio_a_la_ciutadania/participacio_ciutadana/Processos_Finalitzats/llei_biodiv/sessio3_politiques_agraries_tortosa_acta_vdef.pdf
http://territori.gencat.cat/web/.content/home/01_departament/atencio_a_la_ciutadania/participacio_ciutadana/Processos_Finalitzats/llei_biodiv/informe_sintetic_participacio_bd-pn_vdef_ecl.pdf

L'elaboració d'estratègies nacionals de biodiversitat dóna compliment a la fita 17 d'Aichi:

“OBJECTIU 17.- Per al 2015, cada Part haurà elaborat, adaptat com a instrument polític i començat a posar en pràctica una estratègia i un pla d'acció nacionals en matèria de biodiversitat que siguin eficaços, participatius i actualitzats”

La previsió de transposició d'aquest objectiu a l'escala regional o subestatal es va aprovar en la Decisió X/22, adoptada a Aichi el 2010: “Pla d'acció dels governs subnacionals, les ciutats i altres autoritats locals per a la biodiversitat”. La decisió insta els estats membres a promoure que els governs subnacionals, les ciutats i altres autoritats locals intervinguin en el compliment del CBD i del Pla Estratègic 2011-2020. Amb aquesta intenció estableix la data del 2020 per:

- comptar amb instruments, directrius i programes de creació de capacitat, i amb mecanismes financers innovadors que facilitin la sinergia entre els diferents nivells de govern per aplicar el Pla Estratègic 2011-2020
- fer que les estratègies i plans d'acció nacionals comptin amb el suport d'estratègies subnacionals i locals
- dur a terme campanyes de conscienciació sobre la biodiversitat i els serveis ambientals, a escala local, amb participació d'ONGs, sector empresarial, comunitats locals, etc.
- aplicar sistemes de supervisió i avaluació per als governs subnacionals i autoritats locals, per notificar als governs nacionals, el progrés aconseguit.

La Decisió estableix 4 grans objectius i una vintena d'accions per aconseguir-los, entre elles la creació d'un Comitè Assessor de Governos Subnacionals per a la Diversitat Biològica, del qual la Generalitat de Catalunya és membre.

L'Estratègia 2020 de la UE es va aprovar el 2011 i conté 6 objectius principals i 20 accions. L'avaluació intermèdia que el 2015 en va fer el Consell de Ministres posa de manifest que no s'ha pogut aturar la pèrdua de biodiversitat, i recomana als estats membres augmentar l'esforç en la matèria, alhora que destaca la importància d'integrar la biodiversitat en altres polítiques com l'agrícola, la forestal i la pesquera; també apunta la necessitat de disposar d'un instrument de finançament que permeti aplicar les directives.

Fites principals de l'Estratègia 2020 de la UE

1/ Aplicació completa de les directives d'Aus i d'Habitats

Per al 2020, el seguiment d'espècies i aus protegides per la UE demostra la millora o l'estabilitat del grau de conservació per al 100% més d'habitats i per al 50% més d'espècies

(Avaluació intermèdia: avenços, però a ritme insuficient)

2/ Mantenir i restaurar els ecosistemes i els seus serveis

Per al 2020, es mantenen els ecosistemes i els serveis que presten, gràcies al desplegament de la infraestructura verda i a la restauració d'almenys el 15% dels hàbitats degradats

(Avaluació intermèdia: avenços, però a ritme insuficient)

3/ Augmentar la contribució de l'agricultura i la silvicultura al manteniment i la millora de la biodiversitat

La conservació de les espècies i els hàbitats que depenen de o estan afectats per l'agricultura i la silvicultura, i el proveïment de serveis que generen, mostren una millora mesurable

(Avaluació intermèdia: sense avenços significatius per acomplir l'objectiu)

4/ Assegurar l'ús sostenible dels recursos pesquers

Per al 2015, la pesca és sostenible. Per al 2020, els estocs pesquers i els mars europeus estan en més bon estat. La pesca no té efectes adversos significatius sobre les espècies o els ecosistemes

(Avaluació intermèdia: avenços, però a ritme insuficient)

5/ Combatre les espècies exòtiques invasores

Per al 2020, s'han identificat les espècies exòtiques invasores, s'han controlat o eradicat les espècies prioritàries, i gestionat les vies d'entrada per evitar que noves espècies invasores malmetin la biodiversitat europea

(Avaluació intermèdia: en procés d'implementació)

6/ Contribuir a la lluita contra la pèrdua de biodiversitat global

Per al 2020, la UE ha incrementat la seva contribució per evitar la pèrdua de biodiversitat global

(Avaluació intermèdia: avenços, però a ritme insuficient)

A banda d'aquests dos documents clau, [l'Agenda Global 2030 de Nacions Unides](#) per al Desenvolupament Sostenible ha proposat 17 objectius mundials (els anomenats ODS), dos dels quals –el 14 i el 15- fan referència directa a la conservació de la biodiversitat:

ODS 14: Vida marina. Conservar i utilitzar de manera sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.

ODS 15: Vida a la terra. Protegir, restablir i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, efectuar una ordenació sostenible dels boscos, lluitar contra la desertificació, aturar i revertir la degradació de les terres i aturar la pèrdua de diversitat biològica.

Altres ODS fan referència indirecta a la pèrdua de biodiversitat a través de la crida a l'acció climàtica (13), al consum i la producció responsables (12) o a les ciutats i comunitats sostenibles (11).

3.2 Estat espanyol

L'any 2011, amb el Reial Decret 1274/2011, es va aprovar el [Pla estratègic del patrimoni natural i de la biodiversitat 2011-2017](#) (PEPNB). És l'instrument fonamental per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica, i representa l'aplicació del Pla estratègic del CBD a l'Estat espanyol. El PEPNB inclou 8 fites que inclouen 39 objectius i un conjunt d'accions per complir-les:

Fites del Pla estratègic del patrimoni natural i la biodiversitat (2011-2017)

1/ Disposar dels millors coneixements per a la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat i els serveis dels ecosistemes

2/ Protegir, conservar i restaurar la natura i reduir les principals amenaces que l'afecten

3/ Fomentar la integració de la biodiversitat en les polítiques sectorials

4/ Conservar la biodiversitat global i contribuir a l'alleujament de la pobresa al món

5/ Promoure la participació de la societat en la conservació de la biodiversitat i fomentar la presa de consciència i el compromís

6/ Millorar la governança ambiental per a la conservació de la biodiversitat

7/ Contribuir al creixement verd

8/ Mobilitzar els recursos financers necessaris per aconseguir els objectius de conservació de la biodiversitat

Aquest Pla estratègic estatal supera l'Estratègia Espanyola per a la Conservació i l'Ús sostenible de la Diversitat Biològica aprovada el 1998.

La [Llei 42/2007](#), del patrimoni natural i la biodiversitat, recull les normes i recomanacions que els organismes i règims ambientals internacionals, com el CBD, han anat establint, a més de transposar la normativa comunitària.

3.3 Catalunya

A Catalunya l'Estratègia s'emmarca en dos documents de referència principals:

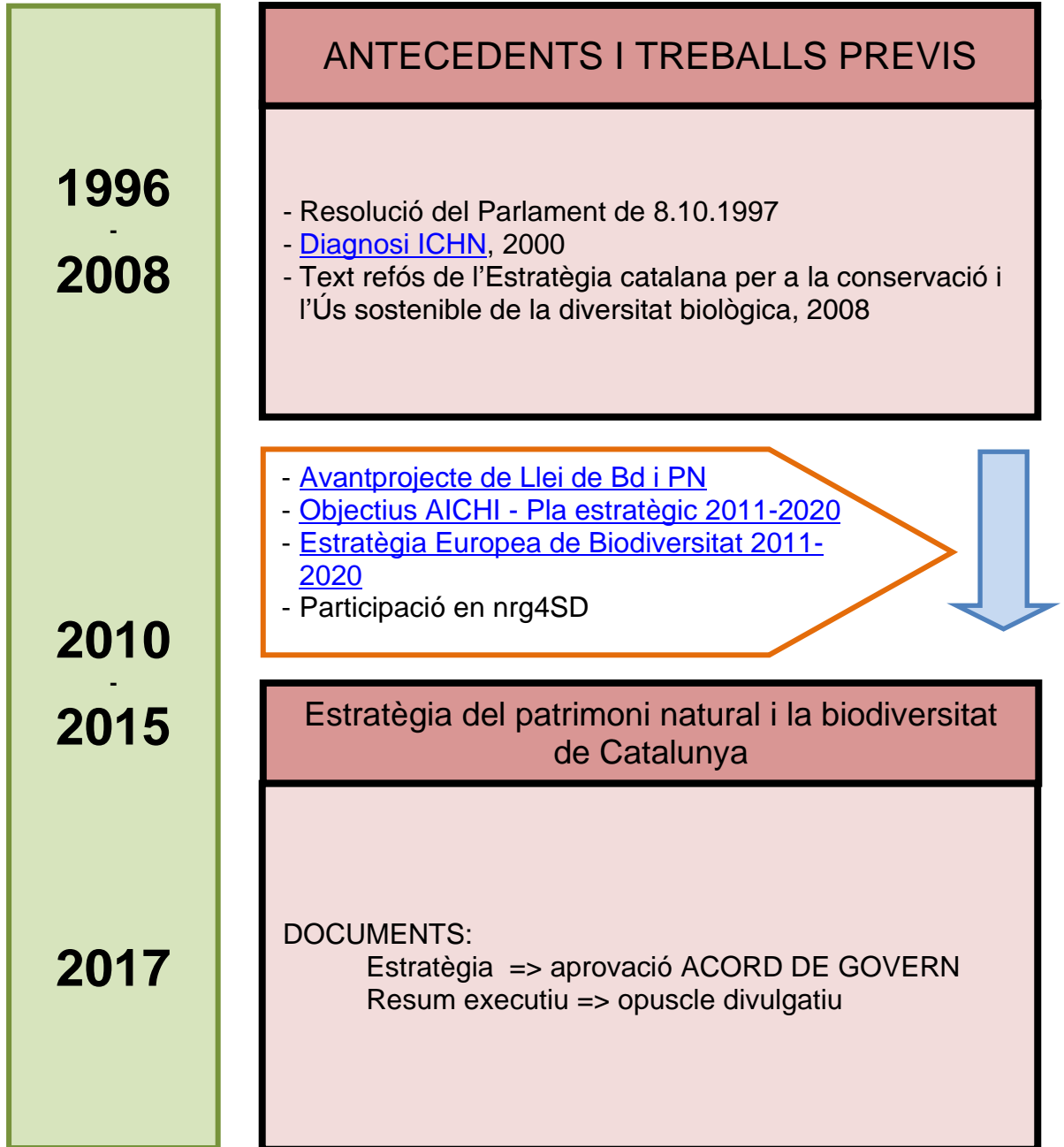
- Estratègia de Desenvolupament Sostenible de Catalunya ([EDSCAT](#)), 2010

Articulada en set eixos fonamentals, desenvolupats en 15 línies estratègiques que es concreten en 101 objectius, ha garantit l'evolució de Catalunya cap a escenaris de major sostenibilitat social, econòmica i ambiental sota l'horitzó del 2026.

- Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic ([ESCACC](#)), 2013-2020

L'objectiu estratègic de l'Estratègia és que Catalunya esdevingui un territori menys vulnerable als impactes del canvi climàtic; per aconseguir-ho, caldrà generar i transferir tot el coneixement necessari sobre aquest fenomen i augmentar la capacitat adaptativa de sectors i sistemes.

**RECORREGUT DELS TREBALLS DE L'ESTRATÈGIA DEL PATRIMONI
NATURAL I LA BIODIVERSITAT**



4. Què s'espera de l'Estratègia?

L'Estratègia ha de fer possible conservar el patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya.

Malgrat els intensos processos de transformació històrica que ha sofert el país, atès que Catalunya és un territori de vella civilització amb una densitat de població considerable i d'intensa activitat agrícola, ramadera i industrial, el patrimoni natural de Catalunya (que considerem conformat per la biodiversitat i la geodiversitat) encara és extraordinari.

La seva especial ubicació geogràfica confereix a Catalunya unes condicions ambientals realment singulars, que s'expressen generant una riquesa d'ambients naturals excepcionals. Per això, Catalunya forma part d'un dels 34 territoris amb més biodiversitat del planeta i amb major grau d'amenaça (*biodiversity hotspots*). La diversitat d'hàbitats i d'espècies que hi són presents és una de les més altes de l'àmbit europeu i també del Mediterrani. Al nostre territori s'hi han citat més de 31.000 espècies i més de 600 hàbitats naturals i seminaturals diferents, caracteritzats per un alt grau d'endemicitat. I encara no hem pogut avaluar tota la biodiversitat present al país, que s'estima pot ser superior a les 40.500 espècies.

Les polítiques de conservació de la natura i totes les accions desenvolupades fins al dia d'avui a Catalunya han permès aconseguir nombroses fites en benefici del patrimoni natural. A continuació se'n destaquen algunes de les més rellevants:

- Generació d'informació sobre biodiversitat i patrimoni natural: elaboració de la cartografia dels hàbitats de Catalunya, creació del Banc de dades de biodiversitat de Catalunya, publicació de l'inventari d'espais d'interès geològic.
- Avaluació dels components del patrimoni natural: aprovació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Creació d'un sistema d'àrees protegides amb 184 espais (que inclou espais del PEIN, de la xarxa Natura 2000 i espais naturals de protecció especial), que garanteix la protecció ambiental d'aproximadament el 30% del territori de Catalunya.
- Avaluació de les tendències de la biodiversitat.
- Recuperació de les poblacions de diverses espècies amenaçades, com la gavina corsa, el trençalòs, el xoriguer petit, la llúdriga i l'ós.
- Restauració d'espais naturals degradats, com són la desconstrucció de l'antic ClubMed situat al Pla de Tudela dins el Parc Natural del Cap de Creus (Alt Empordà) i la recuperació de l'Estany d'Ivars i Vila-sana (Segrià).
- Reducció de la pèrdua de biodiversitat associada a l'execució de plans, programes i projectes mitjançant eines com l'Avaluació Ambiental Estratègica i l'Avaluació d'Impacte Ambiental.

Malgrat tots els avenços, hi ha diverses amenaces i pressions que no han parat d'incrementar en les dues darreres dècades, elevant les tensions sobre el patrimoni natural. La transformació, destrucció i fragmentació d'hàbitats naturals i seminaturals per causa de l'expansió urbanística, les infraestructures o l'agricultura intensiva, la sobreexplotació d'alguns recursos naturals o la introducció d'espècies exòtiques invasores són alguns dels factors que continuen afectant de forma directa i indirecta la biodiversitat de Catalunya.

Catalunya pertany a la regió d'Europa amb un major percentatge d'espècies amenaçades d'acord amb la classificació de les Llistes vermelles de la Unió Internacional de Conservació de la Natura (UICN). Actualment, al nostre país s'identifiquen 259 espècies de fauna que es consideren amenaçades, que han quedat recollides en la proposta de Catàleg de fauna amenaçada de Catalunya. D'aquestes, 175 espècies es troben en una situació vulnerable i 84 en perill d'extinció. També s'hi comptabilitzen 12 espècies extintes com a reproductores en les darreres dècades. Pel que fa a la flora, al Catàleg de flora amenaçada de Catalunya es comptabilitzen 325 tàxons de flora en situació d'amenaça, incloent plantes vasculares, briòfits, líquens i fongs.

Els mandats internacionals i la pròpia responsabilitat envers el nostre patrimoni obliguen a Catalunya a actuar per invertir la tendència de pèrdua de biodiversitat, alineant l'acció política en matèria de conservació amb les directrius internacionals. Això comporta realçar i reforçar totes les accions fetes fins ara, però sobretot, plantejar també noves accions per complir amb els objectius globals d'Aichi i amb els objectius europeus.

5. Contingut de l'Estratègia

L'Estratègia es planteja amb una vigència per al període 2017-2030. El document sencer inclourà els apartats de:

- Introducció
- Diagnosi (breu)
- Àmbits i objectius estratègics
- Pla d'acció 2017-2020 (objectius operatius i accions)
- Sistema d'Indicadors
- Valoració cost-benefici
- Procés participatiu

El contingut nuclear de l'Estratègia és l'apartat d'àmbits i objectius estratègics. Els àmbits es desprenen dels següents principis rector, orientats a aturar la pèrdua de biodiversitat i patrimoni natural:

1. El patrimoni natural és un actiu insubstituïble, un valor en si mateix, del qual depenen el benestar i el progrés de la societat: és necessari tenir-ne més coneixement i més ben organitzat per gestionar-lo millor, avaluar-ne l'estat de conservació i identificar tendències.
2. La conservació del patrimoni natural fa front a la pèrdua de biodiversitat i contribueix a l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic: és necessari protegir

espais, recuperar espècies, restaurar ecosistemes, gestionar els espais humanitzats i aturar la pèrdua de biodiversitat associada a l'activitat humana;

3. Implantar un model territorial i econòmic compatible amb la conservació del patrimoni natural garanteix la provisió dels serveis ecosistèmics, vitals per a la salut i el benestar de la societat: cal incorporar la infraestructura verda a la planificació territorial, superar la fragmentació d'hàbitats i preservar i restaurar la connectivitat ecològica;
4. La natura és motor de desenvolupament local i de dinamització econòmica . i amplifica els beneficis i les oportunitats econòmiques en tots els sectors: introduir objectius de conservació de la natura en les polítiques sectorials disminueix les tensions sobre el patrimoni natural, dona coherència a l'acció de govern, i millora la qualitat de vida de les persones
5. Adaptar la governança del patrimoni natural a la realitat social i econòmica actual augmenta l'eficàcia de les polítiques de conservació: és necessari optimitzar els recursos, facilitar la relació de l'Administració amb la ciutadania, millorar l'estructura administrativa i establir un marc legal i fiscal favorable a la conservació;
6. El patrimoni natural té valors històrics, culturals, socials i espirituals que el vinculen estretament a les persones. Reconèixer el vincle emocional amb la natura i implicar la societat en la conservació del patrimoni natural la converteix en l'agent protagonista i coresponsable del repte d'aturar la pèrdua de biodiversitat: és necessari fer-ne un agent actiu i compromès.

La proposta d'objectius de l'Estratègia s'organitza en aquests 6 **àmbits temàtics**:

1. Coneixement, informació i seguiment
2. Conservació del patrimoni natural i la biodiversitat
3. Model territorial
4. Integració de les polítiques sectorials
5. Governança: organització administrativa, marc legal i fiscalitat
6. Implicació de la societat

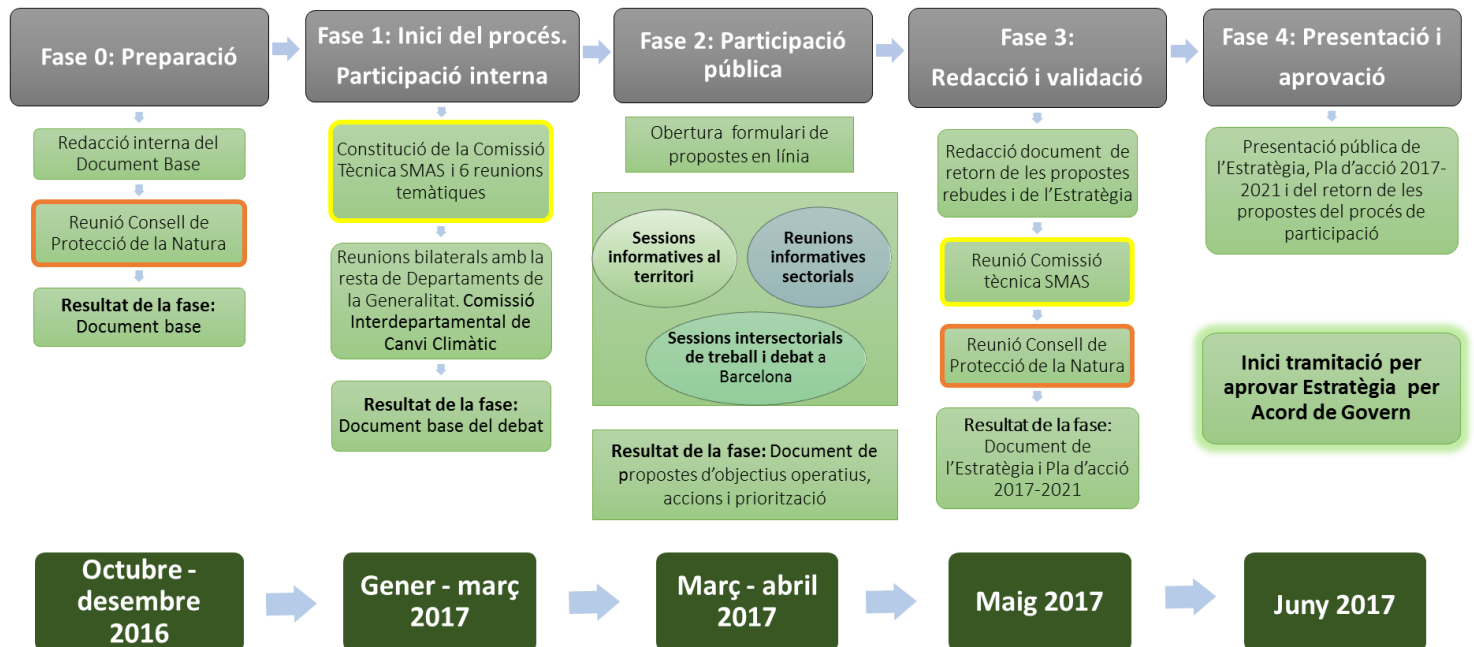
Cada àmbit inclou diversos **objectius estratègics** que han de tenir vigència per a tot el període 2017-2030. Els objectius estratègics són el resultat del procés d'anàlisi interna i externa efectuat en la fase de diagnosi. Són l'expressió del canvi que es produirà si l'Estratègia funciona.

Per sota dels operatius estratègics hi ha els **objectius operatius**, que es vinculen als objectius estratègics i són fites específiques i mesurables adreçades a aconseguir-los.. Les **accions** són actuacions concretes a dur a terme i poden incidir en més d'un objectiu operatiu. Són l'expressió executiva de l'Estratègia. Objectius operatius i accions conformen el Pla d'Acció, que es revisarà cada 4 o 5 anys.

L'annex 1 conté la proposta d'objectius estratègics de cada àmbit.

6. El procés participatiu

Per tal d'elaborar l'Estratègia de la manera més participada i integrar-hi els diferents interessos públics i privats, s'ha previst un procés participatiu estructurat en diverses fases tal com es pot veure en el diagrama adjunt:



- **FASE 1. Octubre-deseembre 2017:** treball intern dins la Subdirecció General de Biodiversitat i Medi Natural del Departament de Territori i Sostenibilitat en què es treballa el contingut base de l'Estratègia: objectius estratègics, operatius i possibles accions. Dóna lloc a un Document Base.

Es reuneix al **Consell de Protecció de la Natura** per presentar aquest primer document. Aquest òrgan fa un seguiment del procés d'elaboració de l'Estratègia.

- **FASE 2. Gener-març 2017:** Creació d'una **Comissió Tècnica de seguiment interna de la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat (CTSMAS)**, constituïda per tècnics de les diferents unitats de la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat, que esmenen i fan aportacions en relació als objectius operatius i accions del document base de la fase anterior. La CTMAS **es va constituir el dia 20 de gener i es va reunir en sis ocasions**, a cada reunió es va tractar un àmbit.

Paral·lelament es mantenen **reunions bilaterals interdepartamentals** entre el DTES i els departaments, direccions generals i unitats amb implicació en les polítiques de conservació de la biodiversitat, per tal d'acordar i definir objectius i accions. La resta de departaments es mantenen informats a través de la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic.

- FASE 3. Març-abril 2017:** S'inicia la participació pública, que s'articula mitjançant dos elements: **1) Un formulari de propostes en línia**, perquè qualsevol persona interessada pugui fer arribar aportacions en relació amb els continguts de la proposta d'Estratègia (**s'inicia el 3 d'abril i finalitza el 28 d'abril**), i **2) sessions informatives i sessions de treball i debat**. Concretament:

5 reunions informatives sectorials Reunions adreçades a col·lectius específics (15-31 març 2017)	Parlamentaris i grups polítics
	Sector productiu
	Entitats ambientals: Comissió de Seguiment del Pla del tercer sector ambiental de Catalunya
	Administració local
	Acadèmia

6 sessions informatives territorials Sessions obertes a tota la ciutadania	Tortosa	4 d'abril a les 11:00h. Serveis Territorial a les Terres de l'Ebre. Av. Generalitat, 116 (Tortosa)
	Tarragona	4 d'abril a les 16h. Sala Pau Casals de la Delegació del govern a Tarragona. Carrer de Sant Francesc, 3 (Tarragona)
	Sort	6 d'abril a les 11h. Sala del Consell Comarcal del Pallars Sobirà. Carrer del Mig, 9 (Sort).
	Lleida	6 d'abril a les 17h. Sala d'Actes de la Delegació del Govern a Lleida. C/ Lluís company, 1 (Lleida)
	Girona	10 d'abril a les 11h. Sala de l'Auditori Josep Irla, Edifici Generalitat a Girona. Plaça Pompeu Fabra, 1 (Girona)
	Vic	10 d'abril a les 16h. Sala Coll i Bardolet, Edifici del Sucre. C/ de l'Historiador Ramon d'Abadal i de Vinyals, 5 (Vic)

<p>3 sessions de debat</p> <p>Sessions obertes a tota la ciutadania. Es realitzaran grups de treball paral·lels (un grup per cada àmbit de l'Estratègia).</p> <p>OBJECTIUS DEL DEBAT: Validar els objectius operatius proposats en el document base, recollir accions per cada un d'ells i prioritzar-les.</p>	<p>Sessió 1:</p> <p>Àmbit 1. Coneixement, informació i seguiment del patrimoni natural i la biodiversitat i l'àmbit 3. Model territorial i patrimoni natural</p>	<p>24 d'abril a les 10h, Museu Blau-Museu de Ciències Naturals de Barcelona</p>
	<p>Sessió 2:</p> <p>Àmbit 2. Conservació del patrimoni natural i la biodiversitat i l'àmbit 6. Implicació de la societat en el patrimoni natural</p>	<p>24 d'abril a les 15h, Museu Blau-Museu de Ciències Naturals de Barcelona</p>
	<p>Sessió 3:</p> <p>Àmbit 4. Integració del patrimoni natural en les polítiques sectorials i l'àmbit 5. Revisió de les estructures administratives, legals, de governança i de fiscalitat</p>	<p>25 d'abril a les 10h, Museu Blau- Museu de Ciències Naturals de Barcelona</p>

El resultat d'aquesta fase serà un informe amb totes les propostes rebudes a través de les sessions de debat i el formulari de propostes en línia. Totes aquestes propostes seran considerades per a la seva incorporació en el document final de l'Estratègia. En aquest sentit, s'elaborarà un document de retorn de les propostes recollides.

- **FASE 4. Maig 2017: Redacció i validació del document.** A partir de les aportacions rebudes durant el treball participatiu s'elaborarà el **DOCUMENT FINAL** de l'Estratègia, i s'informarà a la CTSMAS dels canvis i modificacions que s'hagin fet en el document. Es reunirà el Consell de Protecció de la Natura, que estarà informat durant tot el procés d'elaboració de l'Estratègia, per presentar-li i sotmetre a validació el document final.

- **FASE 5. Juny 2017: Sessió de presentació de l'Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya.** En aquesta sessió es presentarà el document final de l'Estratègia i el Pla d'acció 2017-2021, així com l'informe amb els resultats del procés participatiu i el seu retorn. A partir d'aquesta fase, s'iniciarà la seva tramitació per Acord de Govern.

7. Referents

Són molts els països i les regions que ja han elaborat la seva estratègia de conservació de la biodiversitat, i el mateix Secretariat del Conveni de Diversitat Biològica ha fet [recomanacions](#) sobre com redactar-les. Algunes xarxes de governs, com nrg4SD treballen en l'elaboració de recomanacions per a l'elaboració de les estratègies de biodiversitat que despleguen estratègies estatals o que apliquen els governs regionals. Regions com el [Quebec](#) o altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol com el [País Basc](#) i [Andalusia](#) també han dut a terme estratègies de biodiversitat com la que plantejem.

En el marc de Catalunya, hi ha dos treballs recents rellevants, tots dos de 2016: [l'Avaluació del compliment de les metes d'Aichi a Catalunya](#), elaborat per d'Ecologistes en Acció; i la proposta de [Pla d'Acció per a la conservació del patrimoni natural a Catalunya](#), del col·lectiu conservació.CAT.

Annex

Proposta d'àmbits i objectius estratègics

1. Coneixement, informació i seguiment del patrimoni natural

1.1 Incrementar la informació i el coneixement dels components del patrimoni natural i del seu estat de conservació

1.2 Millorar la integració, el tractament i l'accessibilitat de la informació sobre el patrimoni natural

2. Conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat

2.1 Reforçar el sistema d'espais naturals protegits de Catalunya

2.2 Millorar la conservació de les espècies autòctones, els ecosistemes i la geodiversitat

2.3 Millorar la gestió preventiva per evitar la pèrdua neta de biodiversitat

3. Model territorial

3.1 Planificar la infraestructura verda de Catalunya i integrar-la en l'ordenació del territori

3.2 Millorar la planificació i la gestió integral de les conques hidrogràfiques i dels ecosistemes aquàtics

4. Integració de les polítiques sectorials

4.1 Millorar la contribució de les polítiques agrícoles, ramaderes i forestals a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat

4.2 Introduir la conservació dels ecosistemes i la biodiversitat en la planificació, l'ordenació i la gestió del litoral i del medi marí, i en l'aprofitament dels recursos pesquers

4.3 Incrementar la implicació del sector empresarial i financer en la conservació del patrimoni natural

4.4 Millorar la compatibilitat de la caça i la pesca recreatives amb la conservació de la biodiversitat

4.5 Fomentar el respecte per la natura en les activitats turístiques, esportives i de lleure a l'aire lliure

5. Governança: organització administrativa, marc legal i fiscalitat

5.1 Adaptar la governança del patrimoni natural als nous reptes de conservació i fer-la més efectiva

5.2 Implantar eines financeres i de fiscalitat favorables a la conservació del patrimoni natural

6. Implicació de la societat

6.1 Ampliar la consciència de les persones sobre el patrimoni natural i la biodiversitat

6.2 Augmentar la participació individual i col·lectiva en la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat